

Projekt

z dnia 8 maja 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXIV/110/2026
RADY GMINY BOĆKI**

z dnia 14 maja 2026 r.

w sprawie zmian w budżecie gminy Boćki na rok 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4, pkt 9 lit. c, d oraz lit. i ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 roku, poz. 1153) oraz art. 211, art. 212, art. 214, art. 215, art. 217, art. 218, art. 221, art. 222, art. 223, art. 235, art. 236, art. 237, art. 242, art. 258, art. 264 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2025 roku, poz. 1483) art. 111 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2025 roku poz. 337 ze zm.) art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 roku poz. 1265 ze zm.) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Zmniejsza się plan dochodów i wydatków budżetowych o kwotę 4.142,00 zł - zgodnie z załącznikiem Nr 1 i Nr 2.

§ 2. Zwiększa się plan dochodów i wydatków budżetowych o kwotę 12.000,00 zł - zgodnie z załącznikiem Nr 1 i Nr 2.

§ 3. Objasnienie dokonanych zmian zawarto w załączniku Nr 3.

§ 4. Budżet po dokonanych zmianach wynosi:

1) Dochody budżetu gminy w kwocie **45.576.296,00** z tego:

- dochody bieżące w kwocie 25.880.422 zł,
- dochody majątkowe w kwocie 19.695.874 zł.

2) Wydatki budżetu gminy w kwocie **56.878.872,00** z tego:

- wydatki bieżące w kwocie 25.952.141zł,
- wydatki majątkowe w kwocie 30.926.731 zł.

3) Deficyt budżetu w kwocie 11.302.576 zł, zostanie sfinansowany przychodami pochodzącymi:

- z wolnych środków o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w kwocie 2.100.000 zł,
- z nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych w kwocie 4.902.576 zł,
- sprzedaży innych papierów wartościowych w kwocie 4.900.000 zł
- ze spłat udzielonych pożyczek w latach ubiegłych w kwocie 100.000 zł.

§ 4. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Piotr Zawadzki

PLAN DOCHODÓW BUDŻETU NA 2026 ROK

Rodzaj zadania:

własne

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Plan przed zmianą	Zmniejszenie	Zwiększenie	Plan po zmianach (5+6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
bieżące							
600			Transport i łączność	286 778,00	-4 142,00	0,00	282 636,00
	60004		Lokalny transport zbiorowy	241 778,00	-4 142,00	0,00	237 636,00
		2170	Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	241 778,00	-4 142,00	0,00	237 636,00
801			Oświata i wychowanie	15 000,00	0,00	12 000,00	27 000,00
	80195		Pozostała działalność	0,00	0,00	12 000,00	12 000,00
		2700	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	0,00	0,00	12 000,00	12 000,00
bieżące razem:				23 108 098,00	-4 142,00	12 000,00	23 115 956,00
w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3				0,00	0,00	0,00	0,00
majątkowe							
majątkowe razem:				19 672 074,00	0,00	0,00	19 672 074,00
w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3				1 648 581,00	0,00	0,00	1 648 581,00

Rodzaj zadania:

Zlecone

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Plan przed zmianą	Zmniejszenie	Zwiększenie	Plan po zmianach (5+6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
bieżące							
bieżące razem:				2 764 466,00	0,00	0,00	2 764 466,00
w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3				0,00	0,00	0,00	0,00

majątkowe					
majątkowe razem:		23 800,00	0,00	0,00	23 800,00
	w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
Ogółem:		45 568 438,00	-4 142,00	12 000,00	45 576 296,00
	w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	1 648 581,00	0,00	0,00	1 648 581,00

Załącznik nr 2 do uchwały nr XXIV/110/2026
Rady Gminy Boćki
z dnia 14 maja 2026 r.

Rodzaj zadania: Jst

Dział	Rozdział	§ / grupa	Nazwa	Plan	Wydatki bieżące	Z tego:										Wydatki majątkowe	inwestycje i zakupy inwestycyjne	z tego:		
						wydatki jednostek budżetowych	z tego:		dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych;	wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	obsługa długu	na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3,	zakup i objęcie akcji i udziałów			Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego		
							wynagrodzenia i składki od nich naliczane	wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań;												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		
Wydatki razem:				przed zmianą	1 590 000,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 570 000,00	1 570 000,00	0,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	1 590 000,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 570 000,00	1 570 000,00	0,00	0,00	0,00	

Rodzaj zadania: **Własne**

Dział	Rozdział	§ / grupa	Nazwa	Plan	Wydatki bieżące	Z tego:										Wydatki majątkowe	inwestycje i zakupy inwestycyjne	z tego:		
						wydatki jednostek budżetowych	z tego:		dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych;	wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	obsługa długu	na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3,	zakup i objęcie akcji i udziałów			Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego		
							wynagrodzenia i składki od nich naliczane	wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań;												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		
600			Transport i łączność	przed zmianą	20 197 238,00	1 111 573,00	1 111 573,00	0,00	1 111 573,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19 085 665,00	19 085 665,00	0,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	-4 142,00	-4 142,00	-4 142,00	0,00	-4 142,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	20 193 096,00	1 107 431,00	1 107 431,00	0,00	1 107 431,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19 085 665,00	19 085 665,00	0,00	0,00
60004			Lokalny transport zbiorowy	przed zmianą	241 778,00	241 778,00	241 778,00	0,00	241 778,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	-4 142,00	-4 142,00	-4 142,00	0,00	-4 142,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	237 636,00	237 636,00	237 636,00	0,00	237 636,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4300			Zakup usług pozostałych	przed zmianą	241 778,00	241 778,00	241 778,00	0,00	241 778,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	-4 142,00	-4 142,00	-4 142,00	0,00	-4 142,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	237 636,00	237 636,00	237 636,00	0,00	237 636,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
750			Administracja publiczna	przed zmianą	4 012 979,00	4 012 979,00	3 799 979,00	3 083 979,00	716 000,00	0,00	213 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	-7 300,00	-7 300,00	-7 300,00	0,00	-7 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	4 005 679,00	4 005 679,00	3 792 679,00	3 083 979,00	708 700,00	0,00	213 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
75023			Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	przed zmianą	3 409 000,00	3 409 000,00	3 407 000,00	2 813 000,00	594 000,00	0,00	2 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	-7 300,00	-7 300,00	-7 300,00	0,00	-7 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	3 401 700,00	3 401 700,00	3 399 700,00	2 813 000,00	586 700,00	0,00	2 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4300			Zakup usług pozostałych	przed zmianą	250 000,00	250 000,00	250 000,00	0,00	250 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	-7 300,00	-7 300,00	-7 300,00	0,00	-7 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	242 700,00	242 700,00	242 700,00	0,00	242 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	przed zmianą	2 452 397,00	503 816,00	443 416,00	129 500,00	313 916,00	0,00	60 400,00	0,00	0,00	0,00	1 948 581,00	1 948 581,00	1 948 581,00	0,00	0,00		
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	7 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 300,00	7 300,00	0,00	0,00	0,00
			po zmianach	2 459 697,00	503 816,00	443 416,00	129 500,00	313 916,00	0,00	60 400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 955 881,00	1 955 881,00	1 948 581,00	0,00	0,00	0,00
75405		Komendy powiatowe Policji	przed zmianą	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zwiększenie	7 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 300,00	7 300,00	0,00	0,00	0,00
			po zmianach	7 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 300,00	7 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6170		Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych	przed zmianą	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zwiększenie	7 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 300,00	7 300,00	0,00	0,00	0,00
			po zmianach	7 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 300,00	7 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00
801		Oświata i wychowanie	przed zmianą	11 096 887,00	10 902 887,00	10 565 287,00	8 618 140,00	1 947 147,00	0,00	337 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	194 000,00	194 000,00	0,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zwiększenie	12 000,00	12 000,00	12 000,00	0,00	12 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			po zmianach	11 108 887,00	10 914 887,00	10 577 287,00	8 618 140,00	1 959 147,00	0,00	337 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	194 000,00	194 000,00	0,00	0,00	0,00
80195		Pozostała działalność	przed zmianą	143 040,00	143 040,00	143 040,00	3 040,00	140 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	12 000,00	12 000,00	12 000,00	0,00	12 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			po zmianach	155 040,00	155 040,00	155 040,00	3 040,00	152 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4300		Zakup usług pozostałych	przed zmianą	8 000,00	8 000,00	8 000,00	0,00	8 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zwiększenie	12 000,00	12 000,00	12 000,00	0,00	12 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			po zmianach	20 000,00	20 000,00	20 000,00	0,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wydatki razem:			przed zmianą	52 506 727,00	23 181 096,00	20 758 861,00	12 698 220,00	8 060 641,00	1 260 000,00	1 009 235,00	0,00	0,00	153 000,00	29 325 631,00	29 325 631,00	1 948 581,00	0,00	0,00		
			zmniejszenie	-11 442,00	-11 442,00	-11 442,00	0,00	-11 442,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			zwiększenie	19 300,00	12 000,00	12 000,00	0,00	12 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 300,00	7 300,00	0,00	0,00	0,00		
			po zmianach	52 514 585,00	23 181 654,00	20 759 419,00	12 698 220,00	8 061 199,00	1 260 000,00	1 009 235,00	0,00	0,00	153 000,00	29 332 931,00	29 332 931,00	1 948 581,00	0,00	0,00		

Rodzaj zadania: **Zlecone**

Dział	Rozdział	§ / grupa	Nazwa	Plan	Wydatki bieżące	Z tego:													
						z tego:					z tego:			z tego:					
						wydatki jednostek budżetowych	wynagrodzenia i składki od nich naliczane	wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań;	dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych;	wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	obsługa długu	Wydatki majątkowe	inwestycje i zakupy inwestycyjne	w tym: na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3,	zakup i objęcie akcji i udziałów	Wnieście wkładów do spółek prawa handlowego	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Wydatki razem:			przed zmianą	2 774 287,00	2 750 487,00	1 624 187,00	175 596,00	1 448 591,00	0,00	1 126 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23 800,00	23 800,00	0,00	0,00	0,00
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			po zmianach	2 774 287,00	2 750 487,00	1 624 187,00	175 596,00	1 448 591,00	0,00	1 126 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23 800,00	23 800,00	0,00	0,00	0,00

Załącznik nr 3 do uchwały nr XXIV/110/2026
Rady Gminy Boćki
z dnia 14 maja 2026 r.

DOTACJE UDZIELANE W 2026 ROKU

Dla jednostek sektora finansów publicznych					Dla jednostek spoza sektora finansów publicznych				
Lp	Podmiot dotowany	Celowa	Podmiotowa	Przedmiotowa	Lp	Nazwa zadania lub podmiot	Celowa	Podmiotowa	Przedmiotowa
1.	Gminny Ośrodek Kultury w Boćkach -dz. 921,rozd. 92109		700 000,00		1.	Realizacja zadań w zakresie kultury fizycznej - dz. 926,rozd. 92605	70 000,00		
2.	Gminna Biblioteka Publiczna w Boćkach -dz. 921, rozdz. 92116		490 000,00		2.	Realizacja zadania w zakresie prac konserwatorskich zabytków - dz. 921, rozdz. 92120	499 796,00		
3.	Powiat Bielski - dz. 600, rozdz. 60014	900 000,00			3.	Gminna Spółka Wodna "BIELE" w Boćkach - dz. 010, rozdz. 01095	10 000,00		
4.	Powiat Bielski - dz. 600, rozdz. 60014	670 000,00							
5.	Miasto Bielsk Podlaski - 710, rozdz. 71004 współfinansowanie kosztów pracy komisji urbanistycznej	14 000,00							
6.	Miasto Bielsk Podlaski - 801, rozdz. 80101 współfinansowanie kosztów nauki religii	6 000,00							
7.	Komenda Powiatowa Policji - dz. 754, rozdz. 75405 Fundusz Wsparcia - zakup samochodu	7 300,00							
OGÓŁEM		1 597 300,00	1 190 000,00	0,00	OGÓŁEM		569 796,00	0,00	0,00

OBJAŚNIENIE ZMIAN W BUDŻECIE GMINY NA ROK

Do § 1

Zmniejsza się plan dochodów i wydatków budżetowych:

- w rozdz. 60004 o kwotę 4.142,00 zł na podstawie Aneksu Nr 1 do Umowy Nr 15/2026 z dnia 29.12.2026 roku o Dopłatę w formie dofinansowania zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej

Do § 2

Zwiększa się plan dochodów i wydatków budżetowych:

- w rozdz. 80195 w kwocie 12.000,00 zł Umowa o wsparcie wycieczki turystyczno-krajoznawczej w ramach przedsięwzięcia Podlaskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej (Poznajemy Podlaskie)

Do § 3

Przeniesienia w planie wydatków budżetowych:

- zwiększa się w rozdz. 75405 § 6170 o kwotę 7.300 zł, na Fundusz Wsparcia Policji celem wsparcia zakupu samochodu osobowego na rzecz Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim, o tę samą kwotę zmniejsza się w rozdz. 75023 § 4300

Do § 4

Zaktualizowano załącznik „ Dotacje udzielane w 2026 roku”. Wprowadzono dotację celową na Fundusz Wsparcia dla Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim na zakup samochodu osobowego w kwocie 7.300 zł.